# Raadsvoorstel

**Portefeuillehouder** : A.J.L. Meulensteen

**Zaakdossiernummer : zk24.02181**
**Documentnummer : 2024.14150**

| | | |
|---|---|---|
| **Onderwerp** | : | **Raadsvoorstel over Begroting 2025** |
| **Beleidsprogramma** | : | **Algemene dekkingsmiddelen en overhead** |

**Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,**

**Inleiding**
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Loon op Zand biedt uw raad de programmabegroting 2025 aan. De programmabegroting is één van de vaste onderdelen van de jaarlijkse Planning & Control-cyclus. Hiermee legt het college de beleidsmatige plannen voor het komende begrotingsjaar ter vaststelling voor aan de raad. De raad stelt met het vaststellen van de begroting de voor de uitvoering benodigde middelen ter beschikking aan het college. De gemeenteraad dient voor 15 november de begroting en meerjarenraming vast te stellen en in te dienen bij onze toezichthouder de provincie Noord-Brabant.

We zien op meerdere vlakken stijgende kosten, maar de behoefte om de dienstverlening op een hoger peil te brengen en om de ingezette ambities te realiseren blijft. Zo willen we blijven inzetten op startersleningen, de centrumontwikkeling, transformatie van het sociaal domein, scholenbouw en vasthouden aan de ingezette weg voor versterking van de organisatie. Maar ook willen we niet inboeten op de kwaliteit van onze leefomgeving, zoals bijvoorbeeld het onderhoud aan groen. Grote ombuigingen zouden deze ambities en onze dienstverlening te veel schaden. Daarnaast zijn er veel kostenposten die maar minimaal te beïnvloeden zijn. Toch hebben we hier kritisch naar gekeken en voor ongeveer 300.000 euro structureel bijgesteld in de begroting. Maar ook een forse verhoging van de onroerendezaakbelasting (OZB) in 2025 en de toeristenbelasting in 2026 is onontkoombaar. We zijn goed op weg, maar moeten nu doorpakken. Mede gezien de financiële kaders en koers van het Rijk beschouwen we deze verhoging als de beste manier om onze gemeente sterk en veerkrachtig te houden.

Tijdens de Russische invasie van Oekraïne en de energiecrisis hebben we de OZB niet verhoogd om onze inwoners stabiliteit te bieden. Dit is echter niet vol te houden. Ook voor de toeristenbelasting kiezen we ervoor om deze in 2026 in lijn te brengen met de landelijke trend. Deze aanpassing is essentieel voor een gezonde financiële positie en om onze plannen voor de komende jaren te realiseren, waardoor we weerbaar de toekomst ingaan.

**Beslispunten**
Wij stellen u voor:
1. De programmabegroting 2025 (opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit) en het addendum (opgenomen als bijlage 1a bij dit besluit) en daarmee het programmaplan, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen, het overzicht van overhead en de paragrafen vast te stellen.
2. De financiële begroting 2025 vast te stellen en daarmee:

a. Het overzicht van baten en lasten en de toelichting per venster;
b. De uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Loon op Zand;
c. De mutaties van de reserves en voorzieningen voor de jaren 2025 tot en met 2028.

3. De opgenomen investeringskredieten voor 2025, zijnde € 7.823.000 nieuwe investeringen en € 515.000 vervangingsinvesteringen, beschikbaar te stellen zoals opgenomen in de begroting 2025 als bijlage 1 “Investeringsplan 2025-2028”.

**Beoogd effect**

Met het vaststellen van de begroting 2025 worden de budgettaire kaders bekrachtigd waarbinnen in 2025 uitvoering gegeven gaat worden aan de gemeentelijke ambitie.

**Argumenten**

*1.1 Met de genoemde maatregelen zijn we in staat om de dienstverlening, het voorzieningenniveau en de ambities te blijven uitvoeren*
Door te bezuinigingen en de OZB (vanaf 2025) en toeristenbelasting (vanaf 2026) fors te verhogen zijn we in staat om het niveau van dienstverlening, van de voorzieningen en de nog uit te voeren ambities voor onze gemeente binnen de budgettaire kaders in stand te houden.

*1.2 De programmabegroting is een uitwerking van de kadernota 2025 en het coalitieakkoord "Met lef, gefocust op u" 2022-2026.*
Met deze begroting wordt een beleidsmatige en financiële invulling gegeven aan het coalitieakkoord 2022-2026 en de kadernota 2025.

*1.3 De raad ziet erop toe dat de begroting 2025 structureel en reëel in evenwicht is en blijft.*
De begroting 2025 sluit met een resultaat van € 261.000. Het structureel saldo voor de jaren 2026 en 2027 is positief. In 2028 is het saldo negatief. We weten nog niet welke landelijke financiële ontwikkelingen de hervormingsagenda jeugd, asielzoekersbeleid, stikstofbeleid en energietransitie met zich meebrengen. Daarom ligt de focus voornamelijk op de eerste drie jaren.

*1.4 De raad is bevoegd om te besluiten over de mutaties in de reserves.*
In artikel 15, lid 2c van de financiële verordening is bepaald dat voeding/toevoeging aan de reserve en onttrekking uit de reserve gebeurt bij besluit van de raad.

*1.5 De raad heeft het budgetrecht en stelt investeringskredieten ter beschikking aan het college.*
Met het vaststellen van de begroting vragen we de raad om voor 2025 de investeringskredieten ter beschikking te stellen voor uitvoering van projecten of vervanging van materieel. In de begroting 2025 bijlage 1 vindt u het investeringsplan voor komende jaren.

**Kanttekeningen**

*1.1 De septembercirculaire 2024 is niet verwerkt in de begroting 2025.*
De recent verschenen septembercirculaire 2024 bevat actuele inzichten over de ontwikkeling van het gemeentefonds. Het doorrekenen van de effecten voor de gemeente Loon op Zand is nog niet afgerond en deze zijn dan ook niet verwerkt in de begroting 2025. De gemeenteraad wordt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de begroting 2025 geïnformeerd via een raadsinformatiebrief over de effecten van de septembercirculaire. De raadsinformatiebrief wordt toegevoegd aan de
agendastukken van de begroting 2025 zodra deze klaar is.

**Financieel**

De begroting 2025 is een financieel voorstel. Met het vaststellen van de begroting 2025 autoriseert de raad de budgetten waarbinnen het college tot uitvoering kan komen. Op hoofdlijnen ziet het financieel perspectief er als volgt uit:

| Omschrijving (bedragen x € 1.000) | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|---|---|---|---|---|
| Startpunt begroting 2025 | -442 | -1.667 | -1.425 | -2.618 |
| Algemene ontwikkelingen | 356 | 2.147 | 2.520 | 3.836 |
| Kadernota | -730 | -1.013 | -318 | -318 |
| Ambities en ontwikkelingen | -325 | -759 | -1.054 | -1.704 |
| Bezuinigingen - taakstellingen | 301 | 451 | 451 | 451 |
| Mutatie reserves | 1.100 | 995 | - | - |
| **Saldo begroting 2025 en meerjarenraming** | **261** | **155** | **175** | **-352** |

Uit de tabel blijkt dat de begroting 2025 en jaarschijven 2026 en 2027 een positief saldo laten zien. Vanaf 2028 ontstaat er een tekort. Ondanks de bezuinigingen en verhoging van de belastingen die het college in de begroting 2025 voorstelt.

**Voortgang**

N.v.t.

**Communicatie**

Op 10 oktober informeren we de gemeenteraad in een beeldvormende raad over de wijze waarop de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 tot stand is gekomen. Verder behandelen we op 31 oktober de begroting door middel van thematafels. Tot slot, wordt de begroting op 7 november behandeld in de raadsvergadering.

**Bijlage**

Begroting 2025 - 2028

Het college van burgemeester en wethouders;

de secretaris, de burgemeester,

C.A. de Haas H.A.G. Ronnes

# Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 1 oktober 2024, nummer. 2024.14576

b e s l u i t :
1. De programmabegroting 2025 (opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit) en het addendum (opgenomen als bijlage 1a bij dit besluit) en daarmee het programmaplan, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen, het overzicht van overhead en de paragrafen vast te stellen.
2. De financiële begroting 2025 vast te stellen en daarmee:
    a. Het overzicht van baten en lasten en de toelichting per venster;
    b. De uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Loon op Zand;
    c. De mutaties van de reserves en voorzieningen voor de jaren 2025 tot en met 2028.
3. De opgenomen investeringskredieten voor 2025, zijnde € 7.823.000 nieuwe investeringen en € 515.000 vervangingsinvesteringen , beschikbaar te stellen zoals opgenomen in de begroting 2025 als bijlage 1 “Investeringsplan 2025-2028”.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 7 november 2024.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,